

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 731/2020
01.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ. бр. 715/20 од 24.07.2020. године, поднетом против правноснажне пресуде Вишег суда у Сомбору КЖ1. 117/20 од 10.06.2020. године, у седници већа одржаној дана 01.09.2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ. бр. 715/20 од 24.07.2020. године као основан и **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажном пресудом Вишег суда у Сомбору КЖ1. бр. 117/20 од 10.06.2020. године, у корист окривљеног АА повређен закон - члан 485. став 1. тачка 1) у вези члана 439. тачка 3) Законика о кривичном поступку у вези члана 45. став 5. у вези става 3. Кривичног законика.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу К-299/19 од 10.03.2020. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ, кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ и кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика, те га је суд, након што му је претходно утврдио појединачне казне затвора за напред наведена кривична дела, осудио на јединствену казну затвора у трајању од 10 месеци и новчану казну у износу од 10.000,00 динара, а коју новчану казну је окривљени дужан да плати у року од два месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико не плати наведену новчану казну иста ће му се заменити казном затвора и то тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с`тим да казна не може бити дужа од шест месеци. Истом пресудом према окривљеном АА изречена је и мера безбедности забрана приближавања и комуникације са оштећенима у виду забране узнемиравања оштећених ББ и ВВ у трајању од једне године од правноснажности пресуде, с`тим што је одређено да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања мере. Према окривљеном је изречена и мера безбедности

одузимања предмета и одлучено је о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећених, а како је то ближе опредељено у изреци првостепене пресуде.

Пресудом Вишег суда у Сомбору КЖ1. 117/20 од 10.06.2020. године делимично је усвојена жалба бранилаца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Врбасу К број 299/19 од 10.03.2020. године преиначена, само у погледу одлуке о казни, и то тако што је уз примену одредбе члана 45. тачка 3. у вези члана 60. КЗ окривљени АА осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 10 месеци, а коју казну има издржавати у просторијама у којима станује у ..., улица Такође је одређено да окривљени не сме напуштати просторије у којима станује осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, сходно одредби члана 45. тачка 4) ЗКП, а уколико осуђени једном у трајању од преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у заводу за извршење казне затвора. У преосталом делу жалбе бранилаца окривљеног су одбијене као неосноване, као и жалба Основног јавног тужиоца у Врбасу и у преосталом делу пресуда Основног суда у Врбасу К број 299/19 од 10.03.2020. године потврђена.

Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости КТЗ. бр. 715/20 од 24.07.2020. године само против правноснажне пресуде Вишег суда у Сомбору Кж1 117/20 од 10.06.2020. године, због повреде закона - члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП и то повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 45. став 5. у вези става 3. КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд донесе пресуду којом ће усвојити захтев за заштиту законитости и утврдити да је пресудом Вишег суда у Сомбору КЖ1. бр. 117/20 од 10.06.2020. године повређен закон у корист окривљеног АА, у смислу члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 45. став 5. у вези става 3. КЗ.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца браниоцима окривљеног - адвокату Љиљани Зурковић и адвокату Марку Лаиновићу, сходно члану 488. став 1. Законика о кривичном поступку, након чега је одржао седницу већа, о којој, у смислу члана 488. став 2. ЗКП није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоце окривљеног, налазећи да њихово присуство седници већа не би било од значаја за доношење одлуке, па је након разматрања списка предмета и правноснажне пресуде против које је захтев за заштиту законитости поднет, а по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

Основано Републички јавни тужилац у поднетом захтеву указује да је побијаном правноснажном пресудом учињена повреда кривичног закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 45. став 5. у вези става 3. КЗ.

Из списка предмета утврђује се да је првостепеном пресудом окривљени АА осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 10 месеци и новчану казну у износу од 10.000,00 динара, избог извршења три кривична дела и то: насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ, насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ и недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ.

Виши суд у Сомбору, као другостепени, побијаном пресудом Кж1. 117/20 од 10.06.2020. године, преиначио је првостепену пресуду, само у погледу одлуке о казни, тако што је применом одредбе члана 45. тачка 3. у вези члана 60. КЗ окривљеног АА осудио на јединствену казну затвора у трајању од 10 месеци а коју казну има издржавати у просторијама у којима станује у ..., улица

Поступајући на овај начин - преиначујући првостепену пресуду у погледу одлуке о казни тако што је окривљеног осудио на јединствену казну затвора у трајању од 10 месеци и новчану казну, поред осталог и за кривична дела насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ и насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, Виши суд у Сомбору је учинио повреду кривичног закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 45. став 5. у вези става 1. КЗ, у корист окривљеног, што се основано истиче у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца.

Одредбом члана 45. став 3. Кривичног законика прописано је да суд може, ако учиниоцу кривичног дела изрекне казну затвора до једне године, истовремено одредити да ће се она извршити тако што ће је осуђени издржавати у просторијама у којима станује уколико се с`обзиром на личност учиниоца, његов ранији живот, његово држање после учињеног дела, степен кривице и друге околности под којима је дело учинио може очекивати да ће се и на тај начин остварити сврха кажњавања.

Одредбом члана 45. став 5. Кривичног законика прописано је да се осуђеном за кривично дело против брака и породице који живи са оштећеним у истом породичном домаћинству не може одредити извршење казне затвора на начин прописан ставом 3. овог члана.

Кривично дело насиље у породици из члана 194. КЗ спада у групу кривичних дела против брака и породице.

Из списка предмета произилази да је током поступка утврђено да окривљени АА живи са оштећенима ББ и ВВ у истом породичном домаћинству у ..., у улици ..., а коју чињеницу констатује и сам другостепени суд приликом разматрања првостепене пресуде у делу одлуке о кривичној санкцији поводом изјављених жалби, али истовремено налази да има места примени одредбе члана 45. став 3. и 4. КЗ и одређује да окривљени јединствену казну затвора у трајању од 10 месеци изржава у кућним условима.

Како, у конкретном случају нису постојали законски услови односно како је Виши суд у Сомбору другостепеном пресудом КЖ1. бр. 117/20 од 10.06.2020. године у погледу одлуке о казни преиначио пресуду Основног суда у Врбасу К број 299/19 од 10.03.2020. године на начин да окривљени АА који је првостепеном пресудом осуђен поред осталог и због кривичних дела против брака и породице, изречену казну затвора у трајању од 10 месеци извршава у истом породичном домаћинству у коме живи са оштећенима, на који начин је поступио супротно изричитој забрани прописаној у члану 45. став 5. КЗ, чиме је учинио повреду закона у корист окривљеног, а у погледу питања начина извршења казне.

При томе, омогућавањем да окривљени издржава казну у кућним условима, онемогућено је да, евентуално кршење мере забрене приласка и комуникације са

оштећенима, која мера је окривљеном изречена у правноснажно окончаном поступку, буде предмет делотворне правне заштите, у складу са Конвенцијом Савета Европа у спречавању и борбе против насиља над женама и насиља у породици (тзв. Истамбулска конвенција), коју Република Србија је потписала у априлу 2012. године, а ратификовала у октобру 2013. године и која је ступила на снагу 01.08.2014. године, а која у члану 45. став 1. прописује да се стране обавезују да предузму неопходне законодавне или друге мере и обезбеде да кривична дела утврђена на основу ове Конвенције буду кажњива санкцијама које су делотворне, сразмерне и које одвраћају од вршења кривичних дела, узимајући у обзир њихову озбиљност, односно у складу са обавезама преузетим из потврђених међународних уговора.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца и утврдио да је правноснажном пресудом Вишег суда у Сомбору КЖ1. бр. 117/20 од 10.06.2020. године учињена повреда закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 45. став 5. у вези става 3. КЗ, у корист окривљеног, не дирајући у правноснажну одлуку против које је захтев за заштиту законитости поднет.

Са свега изложеног, на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Ирина Ристић,с.р.

Председник већа-судија,
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић